

Hur bör sovutrustningen vid vintercamping vara beskaffad?

Vare sig övernattnig under vinterförhållanden skall ske i tält eller i snöbivack, måste sovutrustningen beräknas skydda dels mot kyla i den omgivande luften, dels mot den kyla och fukt, som kommer från den snö, på vilken själva bädden är belägen.

Den omgivande luftens avkylande inverkan är som regel jämförelsevis lätt att motverka, om blott alla åtgärder för att hindra drag äro vidtagna. Så förutsättes vara fallet i såväl tält- som snöbivacksförläggning. Under sådana förhållanden är för detta ändamål i regel en lämplig sovsäck fullt tillräcklig, om medförda värmande plagg först påtagits och åtsittande persedlar lossats, så att de icke strama eller tränga. Detta gäller särskilt livrem, hängslen och skodon. De sistnämnda kunna mycket väl vara påtagna under sömnen, om man minskat antalet under dagen burna strumpor med minst ett par samt bytt ut de närmast foten använda mot ett par torra sådan. Har man benägenhet för att frysa om knäna, kan detta i regel avhjälpas med ett par knäskydd av ylle eller motsvarande.

Själva sovsäcken bör för fjällfärder, då man själv bär eller drager sin utrustning, ej vara för tung. En dunsovsäck torde vara den lättaste, men den är känslig för väta och föga slitstark. Bättre är då en sovsäck med renhårsstoppning eller bäst renskinn. Det sistnämnda är dock av flera skäl mycket svåröverkomligt. Fårskinn el. dyl. är för tungt och i övrigt olämpligt. All stoppning måste vara utförd på sådant sätt, att inga värmeläckor uppstå vid sömmarna.

Sovsäckens värmande förmåga beror i hög grad på dess storlek och form. Den får inte strama åt men inte heller bilda stora tomrum. Detta är inte så lätt att tillgodose. Ibland behövs utrymme för hela »garderober» till tork inne i sovsäcken, ibland inte. För delaktigt vore en anordning, så att säcken kunde snöras till efter behov. Ligger man i pulka, kan kapellet snöras ihop kring sovsäcken.

Då man i regel behåller skodon på under en natt i snöbivack, är det ur snygghetssynpunkt nödvändigt att över skodonen draga skopåsar av tunt tyg, vilka böra tillhöra sovsäcksutrustningen. Vid sådan färder, då sovsäcken medföres, bör i regel en päls eller motsvarande plagg också medföras. Pälsen bör vara varm, lätt och ledig, så att den kan bäras även vid förflyttning i svårt väder. Materialet bör helst vara av renhud eller renhårsstoppning.

Lämpligt kan vara att kombinera päls och sovsäck på så sätt, att pälsen vid förläggning kompletteras med en fotpåse av motsvarande material, vilken fästes vid pälsens nedre del. Pälsen kan även nedstoppas i fotpåsen, som då hålles uppe av en hängselliknande anordning över axlarna och som medelst en snöranordning åtdrages om livet. På så sätt minskas vikten av den sovutrustning, som icke

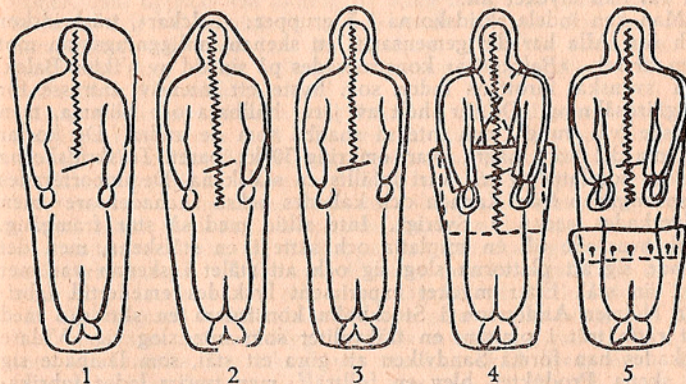
lämpligen kan utnyttjas även under dagen till att endast omfatta en lätt fotpåse, vilkens storlek, omfång och vikt står i omvänd proportion till pälsens.

För att skydda sig mot den kyla och fukt, som kommer från den snö, på vilken själva bädden vilar, måste under sovsäcken ordnas ett extra underlag, bestående av ett stycke renhud (50 × 150 cm), som insyts i ett tunt överdrag. Mycket lämpligt som underlag är en madrass eller sovmatta med renhårsvadning enl. samma principer som nyss anförts för sovsäck med renhårsstoppning, och av samma mått som renhudsunderlaget. Underlaget är avsett att läggas under den del av kroppen, som utsättes för största kylan, nämligen rygg och fötter. Naturligtvis vore det skönt med en stor renhud, men viktfrågan lägger ofta hinder i vägen härför. Överdrag på renhud är en nödvändighet, om man ej vill ha renhår som ständiga följeslagare i kläderna och i maten. I nödfall och såsom förstärkning kan såsom underlag användas pulka, skidor, bituminimpregnerat papper, svampgummi, oljat siden, el. dyl. antingen enbart eller i kombination med varandra.

I fall granris el. dyl. finns åtkomligt i erforderlig mängd, bortfaller givetvis behovet av underlag av andra slag.

O. Rimfors.

Olika sovsäckstyper:

1. Traditionell sovsäcksform.
2. Förbättrad form, varmare omkring axlarna.
3. Ytterligare förbättring.
4. Kombinationssovsäck, kort päls med fotpåse, som fästes med hängslen.
5. Kombinationssovsäck, knälång päls med fotpåse, som fästes med knäppning.